

да я биятъ и да ѝ хортуватъ разни пръкори. Нещастното момиченце нѣмаше кому да се изплаче, освѣнъ на кучето и котката, които то милваше съ пусталитѣ си рѣчички.

Тъй се измина една година. Селянитѣ зеха да вѣрватъ, че Тенардиерови сѫ добри, защото зели едно сираче да го отхранятъ. Но Тенардие писа на майката да праща по 15 лева, защото 12 не стигали. Тя безъ дума прати 15 лева.

Отъ година на година дѣтето растѣше и злочестината му се увеличаваше. Докато Козетка бѣше малка, служеше за гаврило на другитѣ двѣ дѣца; щомъ тя поизрастна и достигна 5 години, стана слугиня на цѣлата кѣща. Петгодишна и слугиня ли? Това не може да бѣде! ще кажатъ нѣкои. Уви! това бѣше цѣла истина.

Козета праща по работа вънъ, караха я да мете кръчмата и двора, да мие сѫдоветѣ, па дори и да носи тежки нѣща.

Ала Фантина по липса на работа, не можа да изплаща редовно по 15 лева. Тогава Тенардиерови се отнесоха къмъ Козета още по-лошо. Горкото момиченце, оставено отъ майка си като румена ябълка, сега подиръ 3 години то стана само кожа и кости. То изсъхна и поблѣднѣ. Винаги треперѣше. „Пристраува се“, думаше Тенардиерица. Отълошо обхождане съ дѣтето Козета бѣ станала нервозна, намусена, гроздна. Засмѣнитѣ ѝ очи се покриха съ черни брѣчки.

Сърдцето на човѣка се разплакваше отъ жалостъ, когато виждаше, какъ бѣдното това дѣте, по-малко отъ 6 години посрѣдъ зима, треперайки отъ студъ въ изпокжсанитѣ си дрипи, зарань прѣди зори, дѣржеше голѣма метла въ малкитѣ си попу-